

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์ / ง

ภาวะผู้นำแบบเอื้ออำนวยในคณะ “ตั้งกันและกัน” หมู่บ้านพลัม ประเทศไทย
 FACILITATIVE LEADERSHIP IN “THE ORDER OF INTERBEING” GROUP,
 PLUM VILLAGE, THAILAND

ธีรวิทย์ ไพโรจน์อังสุธร 5937472 CE/CE

ศศ.ม. (จิตตปัญญาศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ศักดิ์ชัย อนันต์ศรีชัย, พช.ด., สมสิทธิ์ อัสตรนธิ, Ph.D.

บทคัดย่อ

การเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว บุคลากรที่เผชิญกับสถานการณ์โดยตรงจะรับรู้ถึงสถานการณ์ได้อย่างดีที่สุด หากผู้นำมุ่งเน้นการสั่งการและควบคุม การแก้ปัญหาที่ยากที่จะเท่าทันสถานการณ์ ทำให้เกิดความเครียดและนำไปสู่ความขัดแย้ง งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำแบบเอื้ออำนวย ซึ่งเป็นภาวะผู้นำที่ให้อิสระภาพในการตัดสินใจ และศึกษาประโยชน์ต่อคุณลักษณะด้านในของผู้นำ โดยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพแบบอุปนัย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบปรากฏการณ์วิทยา เก็บข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึกสมาชิกคณะ “ตั้งกันและกัน” หมู่บ้านพลัม ประเทศไทย ซึ่งเป็นชุมชนแห่งความสามัคคี ที่ก่อตั้งโดยหลวงปู่ติช นัท ฮันห์ จากการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำแบบเอื้ออำนวย คือ ภาวะการนำด้วยใจที่เป็นอิสระ บ่มเพาะเหตุปัจจัยให้กระบวนการง่ายขึ้น เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลลัพธ์อย่างเป็นธรรมชาติ โดยในกรณีของคณะ “ตั้งกันและกัน” หมู่บ้านพลัม ประเทศไทย นั้น คำว่า “ใจที่เป็นอิสระ” คือ “ความเป็นอิสระจากการแบ่งแยกตัวตน” หรือเรียกว่า “ความเป็นตั้งกันและกัน” นอกจากนี้ ได้มีการเสนอ “พื้นที่ว่างแบบจำลองภาวะผู้นำแบบเอื้ออำนวย” ซึ่งประกอบไปด้วย (1) เจตจำนง (2) คุณลักษณะด้านใน (3) ความสามารถ (4) วัฒนธรรมปัจจุบัน และ (5) เครื่องมือและกระบวนการ รวมถึงได้มีการเสนอ “กรอบงานภาวะผู้นำแบบเอื้ออำนวย” เพื่อให้องค์กรนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำแบบเอื้ออำนวยภายในองค์กรของตนเอง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ / การเอื้ออำนวย / ตั้งกันและกัน / หมู่บ้านพลัม / คุณลักษณะด้านใน

234 หน้า